

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ยาเสพติดเป็นภัยคุกคามสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติทั่วโลกมาเป็นเวลายาวนาน อาจกล่าวได้ว่า ปัญหายาเสพติด จัดเป็นปัญหาที่ทุกประเทศกำหนดให้เป็นวาระเร่งด่วนที่ต้องมีการแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะต้องสูญเสียทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เป็นจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาแล้ว ยาเสพติดยังเป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหายิวรัน ปัญหาโสเภณี ซ่องโจร และการพนัน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม กระบวนการค้ายาเสพติดจึงเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีการดำเนินการที่ยากต่อการเข้าถึงในการปราบปราม เพราะมีผลประโยชน์ที่มหาศาล จึงมีผู้ที่จะเข้ามาสู่กระบวนการการค้ายาเสพติดในแต่ละประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเรื่องความรุนแรงของปัญหายาเสพติดประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคี และพหุภาคีในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยแนวทางความร่วมมือในการแก้ปัญหายาเสพติดให้บรรลุผลนั้น ทุกประเทศในกลุ่มต้องมองปัญหาร่วมกัน โดยแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และมีการอบรมด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น จีน ไทย พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา แม้ว่าจีนจะไม่ได้อยู่ในประชาคมอาเซียนก็ตาม (กรอบยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ปี 2558, น. 16 - 19)

ปัญหายาเสพติดจากนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวชายแดนไทยที่มีเขตติดต่อกับประเทศ พม่า ลาว กัมพูชาและยังรวมไปถึงประเทศจีน และเวียดนามที่ได้ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังคงมียาเสพติดจำนวนมากเตรียมส่งเข้ามาในประเทศไทยได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทยชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ประกอบด้วย กองทัพสหรัฐว่า UWSA (United Wa State Army) เขตปกครองพิเศษที่ 2 กลุ่ม เมืองลา (เขตปกครองพิเศษที่ 4) NDAA (National Democratic Alliance Army) กลุ่ม SSA/S ของ พลโท เจ้าอดศึก กลุ่มกะเหรี่ยงคริสต์ KNU เหลือเพียงกลุ่ม KIA คะนั้นอิสระชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากการผลิตยาเสพติด โดยนำเงินที่ได้ไปซื้ออาวุธ

ยุทธโศปกรณัทางทหารมาเก็บสะสมไว้ และตลาดการค้ายาเสพติดที่สำคัญของกระบวนการค้า ยาเสพติดเหล่านี้ ก็คือประเทศไทย (สถานการณ์ยาเสพติดช่วงแผนปฏิบัติการ “พลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติด” 2555, น. 10)

ถึงแม้ว่ารัฐบาลไทยทุกยุคสมัย ได้ให้ความสำคัญกับการปราบปรามและสกัดกั้นปัญหา การลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ปัญหาการลักลอบ นำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทางภาคเหนือของไทยยังคงมีความรุนแรงและมี แนวโน้มสูงขึ้นมีหลายประการ ทั้งปัจจัยทางด้านสถานที่ตั้งของโรงงานหรือแหล่งผลิตยาเสพติด ของประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวย การรู้จักมักคุ้นหรือความเป็นเครือญาติกันระหว่าง ประชาชน ทั้งของประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติดและประชาชนตามชายแดนของ ประเทศไทย ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเอื้อต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อน บ้านเข้ามาทางภาคเหนือของไทย ลักษณะภูมิประเทศเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้ยากแก่การควบคุม และจับกุมเพราะชายแดนที่มีระยะทางยาวหลายพันกิโลเมตร อีกทั้งกำลังที่วางไว้ตามแนวชายแดน มีจำนวนจำกัด จึงทำให้มีช่องทางในการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาได้ รวมถึงลักษณะภูมิประเทศใน ภาคเหนือมีช่องทางเป็นป่าเขา สามารถลักลอบนำเข้ายาเสพติดได้โดยง่าย(รายงานข่าวกรองคดี สำคัญ ส่วนข่าวกรองยุทธการ สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., 2558, น. 6) ซึ่งปัจจัย ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเอื้อต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทางภาคเหนือ ตอนบนของไทยทั้งสิ้น ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในห้วงเดือนตุลาคม 2559 – เดือนมิถุนายน 2560 สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้จำนวน 18,130 คดี ผู้ต้องหา 18,475 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมามีการจับกุมเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 33.50 (ห้วงปี2559 จับกุมได้ 12,056 คดีและผู้ต้องหา 12,350 คน) โดยจังหวัดที่มีผลการจับกุมสูงสุดได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแพร่ ส่วนจังหวัดที่มีผลการจับกมน้อยที่สุดได้แก่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน และน่านตามลำดับ ดังปรากฏตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

ข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายจังหวัด ห้วงเดือนมิถุนายน 2560

เดือน	เชียงใหม่	เชียงราย	แพร่	แม่ฮ่องสอน	น่าน	พะเยา	ลำปาง	ลำพูน	รวม
ต.ค.59	601	302	260	47	168	101	197	127	1,803
พ.ย.59	n/a	394	213	55	180	130	194	138	1,304
ธ.ค.59	646	396	148	49	170	144	174	185	1,912
ม.ค.60	502	413	210	43	164	159	n/a	160	1,651
ก.พ.60	800	459	239	56	198	170	233	169	2,324
มี.ค.60	725	521	223	56	165	191	313	191	2,385
เม.ย.60	629	405	186	41	163	154	321	120	2,019
พ.ค.60	781	482	226	41	180	171	352	163	2,396
มิ.ย.60	588	494	252	30	146	144	296	184	2,134
รวม	5,272	3,866	1,957	418	1,534	1,364	2,080	1,437	17,928

หมายเหตุ. ศูนย์เฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประมวล.

ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหายาเสพติดเป็นต้นเหตุทำลายชีวิตและครอบครัวของประชาชนชาวไทยลงเป็นจำนวนมาก เพราะสถานการณ์ของปัญหายาเสพติดในปัจจุบันได้เพิ่มความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ยาเสพติดยังเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่น ๆ หลายด้าน นับตั้งแต่ ตัวผู้เสพเองซึ่งจะเกิดความทุกข์ลำบากทั้งกายและใจ และเมื่อหาเงินซื้อยาไม่ได้ก็อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมต่าง ๆ สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่พี่น้อง และสังคมต้องสูญเสีย เงินทอง เสียเวลาทำมาหากิน ประเทศชาติต้องสูญเสียแรงงานและสูญเสียเงินงบประมาณในการปราบปรามและรักษาผู้ติดสิ่งเสพติด ดังที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวันที่ 12 กันยายน 2557 ซึ่งได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเฉพาะหน้า ที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการกับปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางด้านอาชญากรรม และต่อมายังได้กล่าวไว้ว่า ปัญหา และภัยร้ายแรงที่เกิดขึ้นจากยาเสพติด เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษยชาติ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทำลายทั้งครอบครัว สังคม และส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ เช่น อาชญากรรม การฟอกเงิน การทุจริต คอร์รัปชัน การทำลายศักยภาพของประชากร ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่เป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

การแพร่ระบาดของยาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญที่สังคมต้องตระหนักและเป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติที่ต้องร่วมมือร่วมใจในการป้องกัน รัฐบาลได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระเร่งด่วนของชาติที่ต้องรีบเร่งดำเนินการ ด้วยการผนึกกำลังของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ตามแผนประชารัฐ โดยมีเป้าหมายคือ การขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมโดยสิ้นเชิง (คำปราศรัยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเนื่องในโอกาสวันต่อต้านยาเสพติดโลก ประจำปี พ.ศ. 2560) จากคำกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหายาเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาต่าง ๆ มากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่ได้ให้แนวคิดที่ว่า ยาเสพติดเป็นเสมือนกับเชื้อโรคร้ายที่เข้าสู่โครงร่างกายที่ละส่วนให้ค่อย ๆ อ่อนแอลงจนอาจเสียชีวิตไปในท้ายสุด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน กลุ่มคนที่มีความอ่อนแอที่สุดที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือหรือป้องกันตัวเองได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545, น. 75) ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ ร.ศ.สุพัตรา สุภาพ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติดไว้ว่า มีสาเหตุทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม สิ่งที่สำคัญคือความอ่อนไหวทางอารมณ์และจิตใจของผู้ใช้ยาเสพติดจึงเป็นที่มาของปัญหาอาชญากรรมซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่คุกคามสวัสดิภาพ ความสงบเรียบร้อย ความผาสุกหรือความสงบสุขของประชาชน และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนในสังคมเป็นอย่างมาก (สุพัตรา สุภาพ, 2539, น. 3)

การที่ยาเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาเหล่านี้ การแก้ไขปัญหายาของภาครัฐ โดยการลดจำนวนผู้ติดยาเสพติดหรือผู้เสพและการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มใหม่เข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด โดยการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามาดูแลแก้ไข มาตรการการบังคับใช้กฎหมายจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะควบคุมหรือลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นมาตรการหลักในการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ที่ผ่านมาประเทศไทยมีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมและปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญ จำนวน 5 ฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519
2. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522
3. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
4. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2518
5. พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ.2533

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดไปสู่ประชาชนในสังคมที่มีความรุนแรงยิ่งขึ้น ดังนั้นมาตรการในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติดตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

จึงไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร รัฐบาลจึงได้ดำเนินการวางมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้นใหม่โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545
2. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545
3. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545

ผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารงานหรือปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐ ในเรื่องของยาเสพติด จึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขมาโดยตลอด แต่ยาเสพติดให้โทษก็ยังคงระบาดอยู่อย่างกว้างขวาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข พินิจ ลากชานนท์ (2550, น. 4) ได้ศึกษาถึงสงครามยาเสพติด การแก้ไขปัญหาก็ไม่ยั่งยืน เป็นความพยายามส่วนหนึ่งที่จะสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยหลาย ๆ โครงการร่วมกันของเครือข่ายวิชาการสารเสพติด จึงทำให้สามารถรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดและผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการประกาศสงครามยาเสพติด ส่วนชาติชาย สุทธิกลม (2549, น. 4,11) ได้ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายในคดียาเสพติด: ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขพบว่า ลักษณะโครงสร้างของการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมยาเสพติดนั้น ตัวคนหรือผู้บงการ โดยส่วนใหญ่จะมีการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การสั่งการหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการตามแผนที่ตนวางไว้ โดยจะไม่เข้ามาใกล้ชิดกับตัวยาเสพติดโดยจะมีการตัดตอน การสั่งการ การมอบหมายบุคคลในองค์กรรับผิดชอบในแต่ละช่วงหรือในแต่ละขั้นตอนในการกระทำความผิด ส่วนการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปตามปกติกับคดีอาญาทั่วไป เมื่อนำมาใช้กับอาชญากรรมที่เป็นคดียาเสพติด จึงไม่เกิดศักยภาพทางประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการคุ้มครองสังคมได้ จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์แล้วเห็นว่า การบริหารงานหรือปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐนั้น ต้องมีลักษณะของการเพิ่มมาตรการพิเศษอันมีสาเหตุจากปัญหาความซับซ้อนของอาชญากรรมรวมทั้งความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐาน การฟ้องร้องดำเนินคดี และการลงโทษ เสริมเข้าไปในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อให้มีศักยภาพในการดำเนินการได้เหมาะสมหรือเท่าทันกับอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของคนในชุมชนแออัด และชุมชนแออัดเป็นแหล่งการแพร่ระบาดของสารเสพติดทุกชนิด (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2541, น. 5)

ผู้วิจัยวิเคราะห์แล้วเห็นว่า ความรุนแรงของสถานการณ์ และความสำคัญของการต่อต้านการลักลอบนำยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน เข้ามาทางภาคเหนือตอนบนของไทย ที่มีส่วนสำคัญ

ทำให้ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยมีความรุนแรง ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลทุกยุคสมัยได้ประกาศปัญหายาเสพติดเป็นวาระเร่งด่วนแห่งชาติ ถึงแม้ว่าจะมีการประกาศกฎหมายเพิ่มโทษในการดำเนินคดีในการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พบว่า ส่วนใหญ่จะถูกดำเนินคดีในข้อหา มีไว้ในความครอบครอง, มีไว้ในความครอบครองและจำหน่าย, มีไว้เพื่อเสพ, ยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพ เป็นต้น ในส่วนของพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยที่แตกต่างออกไปจากคดียาเสพติดรายอื่น ๆ ที่เห็นได้ชัด เช่น ข้อหาผลิต, ข้อหานำเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้ง 2 ข้อหานี้ มีโทษถึงประหารชีวิต แต่สถานการณ์การค้ายาเสพติดที่ลักลอบนำยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทางภาคเหนือตอนบนของไทย ที่ยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกันองค์ความรู้เพื่อที่จะเข้าใจกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทย ที่ดำเนินงานในลักษณะที่เป็นเครือข่าย และสาเหตุที่ส่งผลต่อกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทยยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด เพราะเป็นเครือข่ายการค้ายาเสพติดเพื่อมุ่งสร้างผลประโยชน์ผ่านกระบวนการค้ายาเสพติด หากสามารถเข้าใจถึงกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทยและรูปแบบของเครือข่ายกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่รวมทั้งสาเหตุที่ส่งผลต่อกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทย จะสามารถทำให้หาแนวทางในการสกัดกั้นและปราบปรามกระบวนการค้ายาเสพติดที่ลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทางภาคเหนือตอนบนของไทยให้หมดสิ้นไปและเสนอแนวทางในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดต่อไป

ดังนั้น การศึกษาเรื่องกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จึงมุ่งที่จะทำความเข้าใจปรากฏการณ์ กระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทยว่ามีกระบวนการอย่างไร และเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในประเทศไทยว่ามีรูปแบบอย่างไร รวมทั้งมีสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยซึ่งผลการศึกษาจะทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญต่อการทำความเข้าใจกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อเสนอแนวทางในการวางนโยบายทางสังคมแก่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดได้ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 กระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีกระบวนการอย่างไร

1.2.2 เครื่องมือการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีรูปแบบอย่างไร

1.2.3 สาเหตุใดบ้างที่นำไปสู่กระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษากระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาเครื่องมือการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1.3.3 เพื่อศึกษาสาเหตุที่นำไปสู่กระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.4.1 ได้ทราบถึงกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อใช้ในการปรับปรุงรูปแบบมาตรการสกัดกั้นของภาครัฐ เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และยังสามารถนำรูปแบบกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมาเป็นแนวทางกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ได้

1.4.2 ได้ทราบถึงรูปแบบเครื่องมือการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อใช้ในการลดปัญหาอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในสังคม โดยการบังคับใช้กฎหมายเสริมสร้างแนวทางในการลดระดับของเครือข่ายยาเสพติดโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในสังคม หน่วยงานที่จะนำไปใช้ได้เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4.3 ได้ทราบถึงสาเหตุที่เกี่ยวข้องต่อกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาค้นหาจุดและตรงเป้าหมายในการเสริมสร้าง

ภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้คนในสังคมได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปปรับใช้ได้เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4.4 สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดหรือปรับปรุงนโยบาย แผน และ มาตรการ เพื่อเป็นกลไกในการต่อต้านกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของ ประเทศไทย และเพื่อกำจัดหรือลดศักยภาพของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ตอนบนของประเทศไทย รวมทั้งกำจัดหรือลดทอนอิทธิพลหรือผลของสาเหตุที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริม กระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และป้องกันการนำเข้ายา เสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทย ลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทย สามารถแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ทั้งของหน่วยงานรัฐและเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบและรู้จักวิธีการป้องกันตนเอง ญาติพี่น้อง และคนใกล้ชิด ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ายาเสพติด

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษากระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมประเด็นลักษณะการครอบครองและวิธีการผลิตยาเสพติด ซึ่งได้แก่ ลักษณะตั้งแต่ การเพาะ การปลูก การทำ การผสม การปรุงแต่ง การแปรสภาพ การเปลี่ยนรูป การสังเคราะห์ ทางวิทยาศาสตร์และการแบ่งบรรจุหรือการรวมบรรจุตลอดจนการนำวัตถุดิบและสารบางอย่าง ซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรสภาพเป็นยาเสพติด รวมถึงสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด การบรรจุยาเสพติด การซุกซ่อนยาเสพติด และการครอบครองยาเสพติด ส่วนวิธีการส่งมอบยาเสพติด อันได้แก่ ลักษณะของการลำเลียงยาเสพติดของนักค้ายาเสพติดไปยังจุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ โดยมีการนัดหมายเวลา สถานที่และวิธีการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว จะใช้การลำเลียง ยาเสพติดโดยการใช้คนเป็นผู้ลำเลียงยาเสพติด บางครั้งจะใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลลำเลียงยาเสพติด มีการดัดแปลงสภาพรถเพื่อใช้ซุกซ่อนยาเสพติด หรือจะใช้รถโดยสารประจำทางโดยการฝากเป็น พัสดุ มากับรถโดยสารประจำทาง และวิธีการส่งมอบทรัพย์สินผลประโยชน์อันได้มาซึ่งการค้า ยาเสพติดอันได้แก่ ลักษณะของการส่งมอบและรับมอบผล ประโยชน์ ที่ได้จากการค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นการตกลงกันระหว่างนักค้ายาเสพติดกับลูกค้า ที่จะแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยได้มีการนัดหมายเวลา สถานที่และวิธีการติดต่อสื่อสารกันในการรับ มอบผลประโยชน์ที่ได้ตกลงกันได้ ส่วนใหญ่จะมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้เงินสด โดยใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชีของผู้ค้ายา

เสพติดที่ได้ให้ไว้ก่อนแล้ว สถานที่ที่ใช้โอนเงินจะเป็นตามห้างสรรพสินค้า ที่มีคนพลุกพล่าน จะได้ไม่เป็นที่สังเกตของผู้คนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนสิ่งของอย่างอื่นที่จะนำมาแลกเปลี่ยนกับ ยาเสพติดมีอยู่บ้างแต่เป็นส่วนน้อย เช่น ทองคำ รถยนต์ เป็นต้น

ส่วนประเด็นรูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบลักษณะความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานเครือข่าย ของเครือข่ายการค้า ยาเสพติด ในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ประเด็นสาเหตุที่นำไปสู่กระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบลักษณะความสัมพันธ์ของเหตุ หรือหนทางแห่งเหตุ อันเป็นสิ่งให้เป็นที่ไปของกระบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งประกอบไปด้วย สาเหตุส่วนบุคคล ครอบคลุมถึงสาเหตุจากภูมิหลังส่วนบุคคล สาเหตุจากภายในครอบครัว และสาเหตุจากความจำเป็น ในอาชีพ ส่วนประเด็นสาเหตุการเข้าถึงยาเสพติดนั้น ครอบคลุมถึงสาเหตุจากการถูกชักชวน การชักชวนของคนอื่น สาเหตุจากความผูกพันทางสังคม สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง และสาเหตุจากการขาดความรู้ในเรื่องยาเสพติด และประเด็นที่เกิดจากสาเหตุทางสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเข้าสู่กระบวนการ หรือเครือข่ายยาเสพติด ประเด็นเหล่านี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

จะเห็นได้ว่า สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมของผู้เสพ (เหยื่อ) และผู้ค้าของกระบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งประกอบด้วย สาเหตุส่วนบุคคลของผู้เสพ (เหยื่อ) และผู้ค้ายาเสพติด สาเหตุการเข้าถึงยาเสพติดของผู้เสพ (เหยื่อ) และผู้ค้ายาเสพติด สาเหตุทางสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเข้าสู่กระบวนการ หรือเครือข่ายยาเสพติดของผู้เสพ (เหยื่อ) และผู้ค้ายาเสพติด ทั้งนี้ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักค้ายาเสพติดที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือถูกศาลพิพากษาตัดสินว่ากระทำผิดในคดีที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดให้โทษ ซึ่งถูกควบคุมตัวในเรือนจำในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และยินดีให้ข้อมูลในเชิงลึกในฐานะของนักค้ายาเสพติด นักเสพยาเสพติด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดหรือถูกศาลพิพากษาตัดสินว่ากระทำผิดในคดีที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดให้โทษในประเทศไทยและศาลมีคำพิพากษาให้เข้ารับบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดในสถานบำบัด โดยยินดีให้ข้อมูลในเชิงลึกในฐานะของผู้เสพยาเสพติด และบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการต่อต้านการค้ายาเสพติดในประเทศไทย ได้แก่ เจ้าหน้าที่สถานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่

สืบสวนและจับกุมผู้ค้า ผู้เสพและผู้ครอบครองยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่อยู่ในพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านภาคเหนือตอนบน ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการต่อต้านการค้ายาเสพติด

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้กำหนดนิยามคำเฉพาะในการวิจัยดังต่อไปนี้

“ยาเสพติด” หมายถึง วัตถุมีพิษชนิดหนึ่ง ที่เป็นสารหรือยาที่ได้จากพืชหรือ ส่วนของพืช ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์สารเคมี แล้วให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ เมื่อผู้ใดเสพเข้าสู่ร่างกาย ด้วยการรับประทาน ดม สูบ หรือและฉีดเข้า ๆ เป็นเวลานาน ๆ ติดต่อกัน จะก่อให้เกิดอาการพิษเรื้อรัง ตกเป็นทาสอยู่ใต้อำนาจของสิ่งที่เสพเข้าไปต้องเพิ่มปริมาณการเสพยามากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อขาดยาหรือหยุดเสพยาจะปรากฏอาการถอนยามีอาการผิปกติร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม และเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม

“การค้ายาเสพติด” หมายถึง ลักษณะตั้งแต่การเพาะ การปลูก การทำ การผสม การปรุงแต่ง การแปรสภาพ การเปลี่ยนรูป การสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์และการแบ่งบรรจุหรือการรวมบรรจุ ตลอดจนการนำวัตถุดิบและสารบางอย่างซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรสภาพเป็นยาเสพติด รวมถึงสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด การบรรจุยาเสพติด การซุกซ่อนยาเสพติด และการครอบครองยาเสพติด อันประกอบไปด้วยวิธีการผลิตยาเสพติด การส่งมอบยาเสพติด และการส่งมอบทรัพย์สินผลประโยชน์อันได้มาซึ่งการค้ายาเสพติด

“เครือข่ายการค้ายาเสพติด” หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานเครือข่าย ในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

“สาเหตุที่นำไปสู่การค้ายาเสพติด” หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของเหตุ หรือหนทางแห่งเหตุ อันเป็นสิ่งให้เป็นไปของกระบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งประกอบด้วย สาเหตุส่วนบุคคล ครอบคลุมถึงสาเหตุจากภูมิหลังส่วนบุคคล สาเหตุจากภายในครอบครัว และสาเหตุจากความจำเป็นในอาชีพ ส่วนประเด็นสาเหตุการเข้าถึงยาเสพติดนั้น ครอบคลุมถึงสาเหตุจากการถูกชักชวน การชักชวนของคนอื่น สาเหตุจากความผูกพันทางสังคม สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง

และสาเหตุจากการขาดความรู้ในเรื่องยาเสพติด และประเด็นที่เกิดจากสาเหตุทางสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเข้าสู่กระบวนการ หรือเครือข่ายยาเสพติด

“ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย” หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย มี 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน